

SADRŽAJ

SAŽETAK	5
UVOD	7
UVODNA POGLAVLJA	9
1. Čovjekova uloga i misija na Zemlji	9
1.1. Smisao čovjekovog života.....	10
1.2. Dualitet egzistencije.....	15
1.3. Čovjek kao jedinka i njegove potrebe.....	17
1.4. Uloga čovjeka na Zemlji	20
2. Hilafet – definicija, funkcija i metodologija	21
2.1. Funkcija hilafeta.....	27
2.2. Vizija odnosa Boga, čovjeka i kosmosa	31
3. Ekološki odgoj kroz koncept hilafeta.....	35
3.1. Definicija, nastanak i razvoj ekologije kao nauke.....	37
3.2. Ekološki odgoj i edukacija	39
3.2.1. Cilj i značaj ekološkog odgoja.....	40
3.3. Uloga ekologije u zaštiti okoliša.....	41
3.3.1. Šta podrazumijeva pojam okoliš.....	42
3.3.2. Definiranje ciljeva zaštite okoliša	42
3.4. Ekologija i njen odnos sa filozofijom	43
3.5. Religija i ekologija.....	44
3.6. Veza između ekologije i koncepta hilafeta.....	55

3.7. Historijski uzroci krize okoliša..... 60

II EKOLOŠKI ODGOJ U INTENCIJAMA

ISLAMSKOG PRAVA 63

1. Islamsko pravo – njegovo značenje i definicija ... 64

1.1. Islamsko pravo i zaštita prirode..... 65

1.2. Metodologija islamskog prava (usuli-fikh) i
zaštita prirode..... 66

2. Intencije – njihov značaj i uloga u islamskom
pravu 68

2.1. Intencije šerijatskih propisa – definicija pojma
i značenje..... 69

2.1. Definicija pojma el-maqasid 70

2.1.1. Lingvistička definicija termina – el-maqasid 70

2.1.2. Značenje pojma el-maqasid 71

2.2. Značaj i uloga intencija u islamskom
očuvanju prirode..... 73

3. Islamski pogled na ekologiju i njene osnove u
islamskom učenju 75

3.1. Osnove na kojima počiva briga za zaštitu i
očuvanje čovjekove sredine u islamu 76

3.2. Temelji ekološkog odgoja sadržani u
kur'anskim i hadiskim normama 80

3.2.1. Kur'an govori o prirodi..... 81

3.2.2. Odnos Božijeg poslanika Muhammeda, a.s.,
prema prirodi 87

3.3. Islamski doprinos očuvanju prirode 91

3.4. Zaštita prirode kroz islamsku historiju..... 93

3.5. Čuvajući prirodu, štitimo sam život 99

4. Briga prema hidrosferi i njena zaštita u islamskom ekološkom odgoju	101
4.1. Voda – jedna od najvećih Božijih blagodati ..	101
4.2. Intencija očuvanja života kroz zaštitu vode ..	102
4.3. Odnos Božijeg Poslanika, a.s., prema vodi ...	103
4.4. Zabrana nekontrolirane eksploatacije vode u kontekstu intencija i svrshodnosti šerijatskih propisa u cilju zaštite života.....	107
5. Islamski ekološki odgoj u cilju zaštite zemljišta i njegove kultivacije	108
5.1. Intencija zaštite javnog dobra kroz brigu o zemljištu.....	109
5.2. Kultivacija zemljišta i održavanje njegove čistoće	110
6. Islamski ekološki odgoj i zaštita flore i faune ...	115
6.1. Zabrana uništavanja biljaka.....	115
6.2. Zabrana mučenja i bespotrebnog ubijanja životinja	121
6.3. Nacionalni parkovi kao uzor islamske zaštite flore i faune	132
7. Ekološki odgoj u islamu u cilju zaštite ozonskog omotača i zraka	134

III. AKTUELNO STANJE U PRIRODI

KAO POSLJEDICA NEDOSTATKA

RELIGIJSKOG EKOLOŠKOG ODGOJA 139

1. Zagađenost hidrosfere.....	142
1.1. Izvori onečišćenja voda.....	142
1.2. Posljedice zagađenja hidrosfere	143

2. Zagađenost zemljišta	147
3. Zagađenost atmosfere	152
3.1. Radioaktivno zračenje	153
3.2. Ozonski omotač	154
3.3. Kisele kiše	155
ZAKLJUČAK.....	159
LITERATURA.....	163